

Josep Otón publica «Tabor. El Déu amagat en l'experiència»

«La vida espiritual és un èxode constant que ens fa sortir de la nostra terra»

ROSA MARÍA JANÉ CHUECA

Josep Otón, doctor en Història, catedràtic d'ensenyament secundari i professor a l'Institut Superior de Ciències Religioses de Barcelona, ens regala un nou llibre: *Tabor. El Déu amagat en l'experiència* (Ed. Claret). En aquesta ocasió, Otón ens convida a reflexionar sobre el sentit de l'experiència espiritual. Com ens explica l'autor, «l'Evangeli ens proposa una trobada amb Jesús, és a dir, fer una experiència personal. Aquesta trobada transforma íntimament. Avui potser és més fàcil parlar d'aquesta experiència espiritual que no pas de plantejaments tan teòrics que costa traduir en la pròpia vida».

Correm el risc de voler fer tres tendes i no baixar del Tabor?

I tant! El risc és un espiritualisme desencarnat, un experimentalisme narcisista, que convertim la religió en un bé de consum que ens faci sentir-nos bé. Un opi del poble, com diria Marx. Sí, sovint ens volem quedar en aquells moments de plenitud sense adonar-nos que són experiències que ens han de fer sortir de nosaltres mateixos. La temptació és tancar-nos; en canvi, l'espiritualitat ens empeny a autotranscendir-nos. Les tres tendes poden ser la plasmació d'aquesta temptació: apropiari-nos del do gratuït que rebem. Amb massa facilitat ens volem instal·lar en una mena de paradís, quan, de fet, la vida espiritual és un èxode constant que ens fa sortir de la nostra terra per madurar com a persones.

Per fer experiència de Déu, primer hem de fer experiència de nosaltres mateixos?

Efectivament. Si la terra no està preparada, el gra, per bo que sigui, no dona fruit. Cal viure un procés d'autoconeixement, d'encarar les pròpies febleses, per tal que ens adonem de fins a quin punt portem un tresor en gerres de terrissa (2Co 4,7). Els apòstols al costat de Jesús se sentien forts. Vivien enlluernats i fàcilment podien caure en la supèr-

bia espiritual. Aquest camí condueix, tard o d'hora, a la frustració, al desencís. Els resultats no responen a unes expectatives fantasioses. Els deixebles necessitaven saber qui eren realment per poder deixar-se portar per la força de l'Esperit. No és casual que precisament els tres apòstols del Tabor són els que després s'adormen a Getsemaní. I Pere, que fa la professió de fe a Cesarea de Filip, després negarà el Mestre. Cal combinar les dues experiències per tal que es posi de manifest qui és Déu, qui som nosaltres i com el necessitem.

Al llibre comenta que l'ambient postmodern és una oportunitat per a les religions tradicionals. Sabem aprofitar aquesta oportunitat o ens hem replegat?

De vegades, penso que els cristians ens hem replegat centrant-nos excessivament en els problemes eclesials que, per descomptat, s'han d'afrontar amb coratge, sense adonar-nos de les necessitats, espirituals i materials, del nostre proïme. És clar que hi ha molta indiferència en el nostre entorn. Jesús mateix també la va patir. Però també és cert que molta gent cerca un horitzó que vagi més enllà de la simple supervivència i del confort.

«Molta gent cerca un horitzó que vagi més enllà de la simple supervivència i del confort»

Elisabeth Magre

pujar al Tabor. Nosaltres hem de respondre a aquesta invitació. Com dic en el llibre, i repeteixo sovint, la fe sense experiència es marceix. Però l'experiència sense formació i compromís, es corromp.

A nivell pastoral, en ocasions posem tant d'èmfasi en la formació i en el compromís, que la vida cristiana esdevé quelcom massa eixut i poc motivador. Potser hem perdut el primer amor, com ens diu l'Apocalipsi. Però també correm el perill de promoure moments de gran emotivitat que, en el fons, no reflecteixen una autèntica trobada amb Déu. En canvi, quan hom ha viscut quelcom de debò, ho transmet. Les seves paraules emocionen, el seu testimoni és una lliçó, la seva manera de fer és un model de compromís ferm amb el món.

Cal recuperar la via pulchritudinis com a camí per descobrir la transcendència?

La bellesa sempre ha tingut un paper destacat com a via per atansar-nos a Déu. Avui els mitjans tècnics són extraordinaris i poden desenvolupar l'experiència estètica fins on no ens hauríem imaginat. Per exemple, poca gent va veure les catedrals gòtiques o les pintures del Renaixement. Ara, en canvi, d'una manera o altra, estan a l'abast de gran part de la població. Però cal desenvolupar un procés catequètic. La bellesa impacta, tanmateix, cal treballar el seu significat perquè ens porti cap a Déu i no pas cap a l'autocomplaença estètica. En aquest sentit, és molt important la música. És un instrument que ens ajuda a relacionar-nos amb Déu. I avui en la pastoral ha d'ocupar un espai molt important.

Desert, silenci, interioritat... com fer-ho atractiu per a la nostra societat?

Crec que, de fet, ja és força atractiu. Moltíssima gent segueix el camí del silenci, de la interiorització. És un camí cristià, però alguns, saturats per l'excés de formalismes, han buscat altres referents espirituals. Cal recuperar la simplicitat d'aquesta via que ens permetrà pair i assimilar els altres components de la nostra fe. Al relat evangèlic del Tabor el silenci també hi és força present.

El Papa ens demana ser una «Església en sortida». Cap a on? Quina és la prioritat?

L'important és sortir. Si no surts

Nosaltres hem rebut una herència que no és només per a nosaltres. És un llegat que hem de compartir.

Vivim la fe de manera acomplexada o acomodada?

D'una banda, la vivim de manera força acomplexada, mirant de reüll que fan els altres sense atrevir-nos a viure de ple la invitació que ens fa Jesús. Però també, sobretot quan ens sentim forts en un grup, ens acomodem a una situació de privilegi religiós que entorpeix tant el nostre procés personal de conversió com la crida a fer partícips els altres de l'alegria de l'Evangeli. Potser ens falta la força i la convicció de l'experiència espiritual personal. La que van viure els apòstols en el cenacle i els va fer sortir de les seves pors per compartir amb entusiasme el que havien rebut. No es guardaren còmodament per a ells el que havien viscut. Ho donaren. De franc ho van rebre i de franc ho compartiren.

Vostè també parla d'experiència religiosa, formació i compromís. Com hem de treballar aquestes dimensions perquè estiguin equilibrades?

Amb sentit comú i amb el convenciment que tant la formació com el compromís depenen de nosaltres, però l'experiència espiritual ens ve donada, és un regal. Jesús és qui pren la iniciativa i crida qui vol i quan vol per

«La pandèmia és una oportunitat per creuar els deserts existencials amb l'impuls que ens proporciona l'experiència espiritual»

Cathopic

ga. Quan veiem els problemes dels altres, relativitzem els propis. I en aquesta obertura experimentem la pròpia identitat, individual i eclesial. Crec que les paraules del Sant Pare són molt profètiques.

El Covid ens ha fet més espirituals?

D'una banda sí; hem vist la nostra vulnerabilitat i ens adrecem amb més facilitat a un Déu que reconeixem com a Pare i esperem que ens cuidi. A més, les dificultats que la gent pateix són una crida a ser més solidaris. Així doncs, creixen les iniciatives per nodrir la vida espiritual en temps de pandèmia i formes de voluntariat que pretenen pal·liar els patiments de la gent. Ara bé, el problema del sofriment també ens interpel·la la fe. És un moment difícil per creure. Quan vivim una situació de patiment, les nostres conviccions poden trontollar. Si guí com sigui, la pandèmia és una oportunitat per créixer com a cristians i com a ciutadans; per sortir de nosaltres mateixos i adreçar-nos a Déu i atendre el proïsme; per creuar els deserts existencials amb l'impuls que ens proporciona l'experiència espiritual, viscuda en el nostre Tabor personal.

Com els apòstols del Tabor, podem caure en la temptació de no voler baixar de la muntanya.

de casa, no et trobes amb els altres. Si surts, potser no saps amb qui et trobaràs, però la clau està a trencar la rutina de les nostres preocupacions, dels nostres victimismes infantils i anar a trobar l'altre. I en aquesta trobada tan humana, ens trobem amb l'Altre, en siguem conscients o no. Hem de sortir de la nostra autoreferencialitat, que al final ens ofe-

Catalunya Cristiana, un mes gratis

Ara, si encara no estàs subscrit a *Catalunya Cristiana*, et regalem un mes perquè la rebis, te n'enamoris i t'acabis de convèncer.

Tant si ets una parròquia, una entitat o un particular, truca'ns al **934 092 770** o envia'ns un mail a unmesgratis@catalunyacristiana.cat i et regalem un mes de subscripció. La rebràs setmanalment i de manera gratuïta.